

סוטה ל

עניין: כיצד אמרו שירה

מהר"ל גבורות ה' פמ"ז

ולפיכך סבר רבי עקיבא שאין סברא לומר כי ישראל אמרו כל השירה עם משה כי הבדל מדריגתם עושה הבדל ביניהם, ודוקא משה אמר כל השירה לא ישראל כי אין מדריגתם שווים במציאות, ולפיכך היו מחולקים בשירה משה אמר כל השירה וישראל ראשי פרקים, שזהו שירה מהדבר שהוא עיקר השירה דהיינו ראשי פרקים אבל לא הכל:

ורבי אליעזר סבר שזה אין סברא שלא יהיו ישראל אומרים כל השירה, שאף אם הבדל יש במדריגתם מכל מקום אין ראוי לומר שלא יאמרו ישראל השירה כולה, רק כי משה היה אומר וישראל עונין אחריו, כי על ידי משה קנו ישראל מדריגתם וכיון שקנו על ידי משה מדריגתם היו אומרים שירה על ידי משה ומכל מקום אמרו ישראל כל השירה:

ורבי נחמיה סבר כי כלם ביחד אמרו שירה ולא היו אומרים שירה על ידי משה, שאם כן היה זה חסרון למדריגת ישראל שלא היו ראויים לשירה כי אם על ידי משה ודבר זה אין ראוי רק כי כלם ביחד אמרו שירה, כי השירה היא גם כן מצד מדריגת ישראל ולא היה זה על ידי משה בלבד, ואם כי משה התחיל בשירה מכל מקום היה השירה הזאת מצד מדריגת ישראל גם כן, והבן הדברים האלו מאוד:

מכילתא יתרו פרשה ד, ח

לאמר [כ, א]. מלמד שהיו אומרים על הן הן, ועל לאו לאו, דברי רבי ישמעאל. רבי עקיבא אומר, על הן הן ועל לאו הן. דבר אחר לאמר. יצא ואמר אלהם והשיבני את דבריהם.

משך חכמה יתרו כ, א

(הלכה ד) [2]. והנה במכילתא (פרשה ד, ח) מפרש "לאמר" שהיו ישראל אומרים על הן הן ועל לאו לאו (דברי רבי ישמעאל), היינו שקיבלו מצות עשה לעשותה, ומצות לא תעשה שלא לעבור עליה. ורבי עקיבא סבר על הן הן ועל לאו הן, הוא שהיו מקבלים לעשותה ואזדא רבי עקיבא לטעמו שדריש בשירת הים במכילתא ובסוטה סוף פרק כשם (ל, ב): "לאמר" – שהיו אומרים על כל השירה מענה אחת "אשירה לה" – כגדול המקרא את ההלל³. וכן הכא היו אומרים על כל דבר "אתה הוא ה' אלקינו אשר הוצאתנו מארץ מצרים", פירוש וחייבים אנחנו לשמור מצותיך, וכדאמר שם בגמרא "לאמר" – אמילתא קמייתא⁴. אבל רבנן סברי כקטן המקרא ההלל, ו"לאמר" – אכולי מילתא ומילתא, כן הכא אמרו כל מצוה – לא יהיה לנו אלהים אחרים על פניך וכו'⁵. ורבי ישמעאל סבר כרבי אלעזר בנו של ר' יוסי הגלילי², ויש להאריך בזה ודו"ק.

שם משמואל בהעלותך תרע"ד

וכל אחד מוסיף בשבח ישראל שהישרים משה, ומ"מ לדברי כולם זולת משה לא הי' אפשר שיאמרו השירה. והטעם כנ"ל שלשירה צריכין להיות שלמים במדות ובשכל. וישראל עדיין לא נשלמו עד הר סיני. אך באמצעות משה הי' ביכולתם להמשיך עם משה. והיינו כי ידוע שמדתו של משה היתה שמסה נפשו עבור ישראל להיותם לעם ה' וזמפורש בכתוב שאמר (שמות ל"ב) ואם אין מחני נא. וכבר אמרנו שזהו פירוש דברי המכילתא (פ' יתרו) שלא הי' משה פונה לעסקיו אלא מן ההר אל העם, וע"כ ישראל שנכנסו בים עד חוטמם ומסרו נפשם אפי' על מנת לטבוע אמרו אין לנו אלא דברי בן עמרם והיתה להם במדה זו קצת השתוות עמו ע"כ הי' משה יכול להגביהם עמו מר כדאית לי' ומר כדאית לי'. ומבלעדי קצת השתוות זו גם משה לא הי' יכול להגביהם כ"כ. ובאמת גם מה שראתה שפחה על הים וכו' הגיד כ"ק אבי אדומ"ר זצלה"ה שזה בא מחמת כי בשעת מסירת הנפש לא הי' הגוף והחומר מפסיק. עכ"ד. ולדרכנו זאת היתה נמי הסיבה שנמשכו אחר משה עד שפתחו פיהם בשירה:

ויש להוסיף עוד ולומר עפ"י מה שאמרנו כמה פעמים שמשה הוא המוח והשכל של ישראל. ולעולם הישרת השכל באה אחר הישרת המדות. וע"כ כשלא היו ישראל שלומי המדות לא הי' אפשר להם להתיישר בשכל ע"י משה. אך מפני שמסרו נפשם כנ"ל ולא הי' הגוף והחומר חוצץ מפני שהי' בטל כמאן דליתא ע"כ הי' יכול משה להישרים גם בענין המוח והשכל וזכו לשירה:

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMIPORTAL

KOLHALASHON